

VIJEĆE ZA DRŽAVNU POMOĆ BOSNE I HERCEGOVINE

510

Na osnovu člana 12. stav (7) Zakona o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 10/12) i člana 193. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), rješavajući u postupku ocjene usklađenosti državne pomoći s propisima o državnoj pomoći, pokrenutom na osnovu Zahtjeva Federalnog zavoda za zapošljavanje za odobrenje državne pomoći sadržane u Programu zapošljavanja Roma u 2014. godini, Vijeće za državnu pomoć Bosne i Hercegovine na 31. sjednici, održanoj 28.5.2015. godine, donijelo je sljedeće

RJEŠENJE

1. Odobrava se *ex post* državna pomoć sadržana u Programu zapošljavanja Roma u 2014. godini u iznosu od 622.300,00 KM, jer je u skladu sa Zakonom o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini, pod uslovom da se neiskorišteni dio sredstava Programa tokom 2015. godine dodijeli pojedinačnim korisnicima u iznosima usklađenim s pravilom *de minimis*.
2. Utvrđuje se da odredba Programa zapošljavanja Roma za 2014. godinu u tački 8. Programa, kojim je predviđena dodjela državne pomoći izvano orijentiranim kompanijama, nije u skladu s pravilima o državnoj pomoći, te se nalaže davaocu državne pomoći da u roku od 30 dana otkloni navedenu nepravilnost. Davalac državne pomoći dužan je Vijeću dostaviti revidirani program na uvid.
3. Federalni zavod za zapošljavanje, kao davalac državne pomoći, dužan je u pisanoj formi obavijestiti korisnika o tome da mu dodjeljuje *de minimis* državnu pomoć, kao i o iznosu pomoći koju dodjeljuje, te zatražiti od korisnika da ga u pisanoj formi obavijesti o svakoj drugoj *de minimis* državnoj pomoći koju je dobio u prethodnom trogodišnjem fiskalnom periodu.
4. Federalni zavod za zapošljavanje, koji dodjeljuje *de minimis* državnu pomoć, dužan je u roku od 15 dana od dana dodjele dostaviti Vijeću za državnu pomoć BiH kopiju dokumenta o dodjeli te pomoći.
5. Ovo rješenje bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

1. Zahtjev za pokretanje postupka

Vijeće za državnu pomoć Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je 8.9.2014. godine, pod brojem UP/I 07-26-1-6/14, Zahtjev Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, akt broj 06-14-1-14/14, od 3.9.2014. godine, za odobrenje državne pomoći sadržane u Programu zapošljavanja Roma u 2014. godini.

Uz Zahtjev podnosilac je dostavio:

- popunjen Obrazac za prijavljivanje programa državne pomoći u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Obrazac prijave),
- Strategiju Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma, od 27.9.2005. godine ("Službeni glasnik BiH", broj 67/05),
- Prijedlog revidiranog akcionog plana Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblasti zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2013.-2016. godine.

U smislu člana 14. stav (1) Zakona o sistemu državne pomoći u BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 10/12) (u daljnjem tekstu: Zakon), Federalno ministarstvo finansija je svojim aktom

dalo konsultativno mišljenje, broj 06-14-1-14/14, od 3.9.2014. godine, na prijavu programa državne pomoći Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za dodjelu subvencija poslodavcima iz Federacije BiH i nezaposlenim Romima prijavljenim na evidenciju nezaposlenih u Federaciji BiH, te uz to mišljenje dostavilo Vijeću navedene priloge i Obrazac prijave, shodno odredbi člana 12. stav (2) Zakona.

Nakon uvida u podneseni zahtjev i priloge, Vijeće je aktima, broj UP/I 07-26-1-6-1/14, od 11.9.2014. godine, i broj UP/I 07-26-1-6-2/14, od 11.9.2014. godine, zatražilo dopunu od Federalnog ministarstva rada i socijalne politike. Federalno ministarstvo rada i socijalne politike dostavilo je Vijeću 14.11.2014. godine dopunu spisa putem Federalnog ministarstva finansija, koje je svojim aktom dalo novo konsultativno mišljenje, broj 06-14-1-15/14, od 10.11.2014. godine, na prijavu državne pomoći sadržane u Programu zapošljavanja Roma u 2014. godini u obliku subvencije. U prilogu navedenog mišljenja Vijeću je dostavljen novi obrazac prijave i sljedeći akti:

- Program zapošljavanja Roma u 2014. godini, Federalnog zavoda za zapošljavanje, broj 01/1-49-1707/14, od 24.4.2014. godine (u daljnjem tekstu: Program),
- Odluka Upravnog odbora Federalnog zavoda za zapošljavanje o usvajanju Programa zapošljavanja Roma u 2014. godini, broj 01/1-49-1707/14, od 24.4.2014. godine.

Na 26. sjednici, održanoj 30.1.2015. godine, Vijeće je preliminarno razmatralo predmet te zaključilo da je Federalno ministarstvo rada i socijalne politike *de facto* podnosilac Zahtjeva, ali je *de iure* aktivno legitimirano pravno lice za podnošenje zahtjeva Federalni zavod za zapošljavanje i da je istovremeno taj zavod i davalac državne pomoći.

Vijeće je aktom, broj UP/I 07-26-1-6-5/14, od 16.2.2015. godine, zatražilo dodatna pojašnjenja od Federalnog ministarstva rada i socijalne politike. Federalno ministarstvo rada i socijalne politike dostavilo je Dopunu Prijave programa državne pomoći, akt broj 03-14/3-1814/14, od 23.2.2015. godine, u čijem prilogu je dostavljen Ugovor o saradnji, korištenju i načinu utroška raspoloživih finansijskih sredstava utvrđenih u Budžetu za 2014. godinu za zapošljavanje Roma, zaključen između Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, broj 02-14/3-1993/14, od 5.12.2014. godine, i Zavoda, broj 01-14-8283/14, od 8.12.2014. godine.

Vijeće je aktom, broj UP/I 07-26-1-6-7/14, od 13.3.2015. godine, zatražilo od Federalnog zavoda za zapošljavanje podatke o iznosima koje je pojedino preduzeće/fizičko lice dobilo po ovom programu, odnosno koji je najviši iznos dodijeljene pomoći. Zavod je dostavio tražene podatke aktom broj 02-14-1914/15, od 13.4.2015. godine.

2. Primijenjeni propisi

Osim Zakona, Vijeće je u postupku primijenilo odredbe čl. od 68. do 70. Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH", broj 99/13) (u daljnjem tekstu: Uredba) koje se odnose na *de minimis* državnu pomoć.

3. Utvrđivanje činjenica

Razmatrajući Program, Obrazac prijave i ostale zaprimljene akte, Vijeće je u postupku utvrdilo sljedeće:

- 3.1. Davalac državne pomoći:
Federalni zavod za zapošljavanje.
- 3.2. Naziv programa:
Program zapošljavanja Roma u 2014. godini.
- 3.3. Cilj programa:
Cilj Programa je podsticati poslodavce da zapošljavaju Rome i stvarati povoljnije uslove za samozapošljavanje

nezaposlenih Roma, ravnopravno muškaraca i žena, u skladu s podnesenim zahtjevima, te poboljšati materijalni položaj i pospiješiti zaposlivost romske populacije radi ekonomske i socijalne integracije u društvene tokove u Federaciji BiH.

3.4. Pravni osnov:

Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba ("Službene novine Federacije BiH", br. 41/01, 22/05 i 9/08) i Memorandum o razumijevanju o implementaciji Akcionog plana Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblasti zapošljavanja.

3.5. Korisnici sredstava:

Poslodavci iz Federacije BiH i nezaposleni Romi prijavljeni na evidenciju nezaposlenih u Federaciji BiH.

3.6. Poticajne mjere

Raspoloživa finansijska sredstva u iznosu od 622.300,00 KM predviđena su za podršku zapošljavanja i samozapošljavanja Roma u Federaciji BiH u 2014. godini.

Ova sredstva bit će usmjerena za:

- a) sufinansiranje poslodavaca radi zapošljavanja Roma s evidencije nezaposlenih u iznosu od:
 - 6.000 KM po jednoj osobi, u trajanju od 12 mjeseci,
 - 10.000 KM po jednoj osobi, u trajanju od 24 mjeseca;
- b) sufinansiranje samozapošljavanja Roma u iznosu od 8.000 KM po jednoj osobi za registraciju i obavljanje:
 - samostalne djelatnosti (stari zanati, domaća radinost, proizvodno i uslužno zanatstvo),
 - poljoprivrede (plastička proizvodnja, pčelarstvo ili druga grana poljoprivrede),
 - sakupljanja sekundarnih sirovina u trajanju od 12 mjeseci.

Dio odobrenih sredstava se, u skladu s Memorandumom o razumijevanju o implementaciji Akcionog plana Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblasti zapošljavanja, može izdvojiti za zapošljavanje Roma u kantonalnim službama za zapošljavanje, kao i za isplatu troškova romskim predstavnicima, članovima komisija za odabir korisnika za učešće u radu, kao i za edukaciju Roma u okviru realizacije sufinansiranja samozapošljavanja, a prema procjeni Zavoda.

3.7. Prioriteti prilikom odobravanja sredstava

Prilikom odobravanja sredstava namijenjenih za sufinansiranje prioritet imaju projekti kojima se osigurava zapošljavanje:

- u proizvodnim i izvozno orijentiranim kompanijama, te proizvodnom i uslužnom zanatstvu,
- u poljoprivredi, prvenstveno u proizvodnji zdrave hrane,
- u trgovini, prikupljanju sirovina i drugim uslužnim djelatnostima.

Kada je riječ o sufinansiranju samozapošljavanja fizičkih lica, prednost pod istim uslovima na osnovu priloženih dokaza imaju: osobe s invaliditetom, demobilizirani borci, samohrani roditelji, roditelji s troje i više djece, članovi porodica šehida/poginulih boraca, civilne žrtve rata, nezaposleni u domaćinstvima u kojima niko nije zaposlen.

Posebno će se vrednovati zahtjevi osoba koje imaju završenu obuku iz preduzetništva, uz odgovarajući dokaz, kao i zahtjevi uz koje je dostavljen dokaz o radnom iskustvu u djelatnosti koju žele registrirati.

3.8. Način sufinansiranja:

1. poslodavce koji zapošljavaju Rome u trajanju od 12 mjeseci:
 - 500 KM u narednih 12 mjeseci, po dostavljanju dokumentacije iz tačke 9.1. Programa,

2. za poslodavce koji zapošljavaju Rome u trajanju od 24 mjeseca:

- 416,66 KM u naredna 24 mjeseca, po dostavljanju dokumentacije iz tačke 9.1. Programa.

Zavod će, nakon zaključivanja ugovora o samozapošljavanju Roma, fizičkom licu isplatiti na račun njegove registrirane djelatnosti odobreni iznos sufinansiranja, i to:

- 2.000 KM avansno za troškove registracije, nabavku sredstava za rad, opreme, repromaterijala i sl.,
- 6.000 KM u narednih 12 mjeseci u jednakim mjesečnim ratama (500 KM), po dostavljanju računa, fakture i fiskalnog računa, specifikacije o plaćenim doprinosima preduzetnika ovjerene u poreskoj upravi za prvi mjesec sufinansiranja, te za preostale mjesece sufinansiranja.

3.9. Instrument državne pomoći:

Subvencija.

3.10. Iznos sredstava:

U tački 1. Programa navedeno je da su za njegovu realizaciju predviđena raspoloživa sredstva u iznosu od 622.300,00 KM, od čega Zavod izvaja 450.000,00 KM, a Vlada Federacije Bosne i Hercegovine posredstvom Federalnog ministarstva rada i socijalne politike 90.000,00 KM, te neutrošena sredstva po javnim pozivima iz prethodnih godina za realizaciju istog programa u ukupnom iznosu od 82.300,00 KM.

3.11. Raspodjela sredstava:

Prema podacima Zavoda, najveći pojedinačni iznos sredstava za zapošljavanje Roma u Federaciji BiH u 2014. godini, ugovoren s poslodavcima po Programu zapošljavanja Roma u 2014. godini iznosi 50.000,00 KM, odnosno 8.000,00 KM s fizičkim licem.

4. Donošenje odluke

Vijeće je razmatralo Zahtjev Federalnog ministarstva rada i socijalne politike na 31. sjednici, održanoj 28. maja 2015. godine.

S obzirom na to da je Program donesen 24.4.2014. godine i da Zavod dodjeljuje državnu pomoć sadržanu u Programu na osnovu zaključenih ugovora s poslodavcima i nezaposlenim Romima prijavljenim na evidenciju nezaposlenih, Vijeće je provelo postupak *ex post* (naknadnog) odobrenja, u skladu s članom 12. stav (7) Zakona.

Uvidom u Program utvrđeno je da on sadrži elemente državne pomoći i kao takav predstavlja program državne pomoći iz člana 3. stav (4) Zakona na osnovu kojeg se, bez potrebe za dodatnim provedbenim mjerama, unaprijed neodređenim korisnicima državne pomoći dodjeljuju pojedinačne državne pomoći i akt na osnovu kojeg se državna pomoć, koja unaprijed nije vezana za poseban projekat, dodjeljuje jednom ili više korisnika državne pomoći.

Zatim je Vijeće tokom postupka trebalo utvrditi da li državna pomoć u obliku subvencije, sadržana u Programu državne pomoći, predstavlja državnu pomoć iz člana 3. stav (1) Zakona.

Vijeće je u konkretnom slučaju utvrdilo da državna pomoć u obliku subvencije, sadržana u Programu državne pomoći, predstavlja državnu pomoć iz člana 3. stav (1) Zakona, jer je riječ o transferu sredstava iz budžeta Federacije BiH. Utvrđeno je kako sredstva donose ekonomsku prednost koju korisnik ne bi mogao ostvariti redovnim i normalnim poslovanjem, utvrđeno je da se u konkretnom slučaju sredstva dodjeljuju na selektivnoj osnovi, te kako dodjelom sredstava na način predviđen Programom postoji mogućnost narušavanja tržišne konkurencije davanjem prednosti na tržištu korisniku državne pomoći, naročito u mjeri u kojoj to može uticati na ispunjavanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine iz ove oblasti.

Budući da sredstva dodijeljena korisnicima u obliku subvencije, sadržana u Programu državne pomoći, predstavljaju državnu pomoć, dok je članom 5. Zakona propisana opća zabrana davanja državne pomoći koja narušava ili prijeti da naruši tržišnu konkurenciju davanjem prednosti na tržištu korisnicima državne pomoći, bez obzira na oblik državne pomoći u mjeri u kojoj to može uticati na ispunjavanje obaveza Bosne i Hercegovine u međunarodnim sporazumima, a da su članom 6. Zakona propisana izuzeća od opće zabrane, odnosno dozvoljene državne pomoći, Vijeće je u postupku utvrđivalo da li u konkretnom slučaju postoji mogućnost primjene izuzeća, na osnovu člana 6. stav (1) tačka d) Zakona, koji se odnosi na državnu pomoć koja je usklađena s pravilom *de minimis*, u skladu s članom 2. tačka c) Zakona i u skladu s čl. 68., 69. i 70. Uredbe.

Da bi se na državnu pomoć sadržanu u Programu državne pomoći, koja se u obliku subvencije dodjeljuje većem broju korisnika, moglo primijeniti izuzeće iz člana 6. stav (1) tačka d) Zakona, potrebno je ispuniti uslove iz čl. 68., 69. i 70. Uredbe kojim je, između ostalog, propisano da se *de minimis* državna pomoć može dodijeliti pod uslovom da nije moguće dodijeliti državnu pomoć po pravilima utvrđenim Uredbom za dodjelu državne pomoći iz člana 1. stav 1. tač. 1., 2. i 3. Uredbe, da se *de minimis* državna pomoć može dodijeliti pojedinačnom privrednom subjektu u visini do 200.000,00 eura, u bilo kojem periodu u toku tri uzastopne fiskalne godine, da je davalac državne pomoći dužan u pisanoj formi obavijestiti korisnika o tome da mu dodjeljuje *de minimis* državnu pomoć, kao i o iznosu pomoći koju dodjeljuje, te zatražiti od korisnika da ga u pisanoj formi obavijesti o svakoj drugoj *de minimis* državnoj pomoći koju je dobio u prethodnom trogodišnjem fiskalnom periodu i da u roku od 15 dana od dana dodjele dostavi Vijeću kopiju dokumenta o dodjeli te pomoći.

Budući da je članom 68. stav (2) tačka 2. Uredbe propisano da se *de minimis* državna pomoć ne može dodijeliti za poticanje izvoza, Vijeće je tačkom 2. dispozitiva ovog rješenja, u skladu s članom 18. stav (3) Zakona, naložilo davaocu državne pomoći da revidira Program u roku od 30 dana tako da se izmijeni tačka 8. Programa, odnosno da se briše odredba Programa da prioritet u sufinansiranju imaju projekti kojima se osigurava zapošljavanje u "izvozno" orijentiranim kompanijama.

Na osnovu Programa i podataka Zavoda, Vijeće je u postupku utvrdilo da je korisnicima sredstava Programa predviđen ukupan iznos državne pomoći od 622.300,00 KM, a da najveći pojedinačni iznos sredstava za zapošljavanje i samozapošljavanje Roma u Federaciji BiH u 2014. godini, ugovoren s poslodavcem po Programu iznosi 50.000,00 KM, odnosno 8.000,00 KM s fizičkim licem.

Iz navedenih činjenica proizlazi da je u konkretnom slučaju riječ o programu koji se odnosi na dodjelu državne pomoći male vrijednosti (*de minimis* pomoć), iz člana 6. stav (1) tačka d) Zakona, uz uslov da se revidira Program, kako je naloženo u tački 2. dispozitiva Rješenja, jer je najveći iznos državne pomoći, dodijeljen pojedinačnom korisniku Programa, usklađen s pravilom *de minimis*, u skladu s članom 2. tačka c) Zakona i u skladu s čl. 68., 69. i 70. Uredbe.

Međutim, kako u 2014. godini nisu dodijeljena sva sredstva predviđena Programom i manji dio je ostao neiskorišten, te se Program nastavlja i u 2015. godini do utroška preostalih sredstava, Vijeće je utvrdilo da je na državnu pomoć sadržanu u Programu, koja se dodjeljuje u obliku subvencije, moguće primijeniti izuzeće iz člana 6. stav (1) tačka d) Zakona koje se odnosi na državnu pomoć koja je usklađena s pravilom *de minimis*, u skladu s članom 2. tačka c) Zakona, odnosno da je riječ o dozvoljenoj državnoj pomoći koju nije potrebno prijavljivati Vijeću na odobrenje, pod uslovom da se i neiskorišteni dio sredstava ovog programa dodijeli pojedinačnim

korisnicima u iznosima usklađenim s pravilom *de minimis*, odnosno u visini do 200.000,00 eura po pojedinačnom korisniku.

U skladu s navedenim, Vijeće je odlučilo kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Broj UP/I 07-26-1-6-9/14
28. maja 2015. godine
Istočno Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća za državnu pomoć BiH
Mira Vujeva, s. r.

Na temelju članka 12. stavak (7) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 10/12) i članka 193. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), rješavajući u postupku ocjene usklađenosti državne potpore s propisima o državnoj potpori, pokrenutom na temelju Zahtjeva Federalnog zavoda za zapošljavanje za odobrenje državne potpore sadržane u Programu upošljavanja Roma u 2014. godini, Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine na 31. sjednici, održanoj 28.5.2015. godine, donijelo je sljedeće

RJEŠENJE

1. Odobrava se *ex post* državna potpora sadržana u Programu upošljavanja Roma u 2014. godini u iznosu od 622.300,00 KM, jer je sukladna Zakonu o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini, pod uvjetom da se neiskorišteni dio sredstava Programa tijekom 2015. godine dodijeli pojedinačnim korisnicima u iznosima usklađenim s pravilom *de minimis*.
2. Utvrđuje se da odredba Programa upošljavanja Roma za 2014. godinu u tački 8. Programa, kojim je predviđena dodjela državne potpore izvozno orijentiranim kompanijama, nije sukladna pravilima o državnoj potpori, te se nalaže davatelju državne potpore da u roku od 30 dana otkloni navedenu nepravilnost. Davatelj državne potpore dužan je Vijeću dostaviti revidirani program na uvid.
3. Federalni zavod za zapošljavanje, kao davatelj državne potpore, dužan je u pisanoj formi obavijestiti korisnika o tome da mu dodjeljuje *de minimis* državnu potporu, kao i o iznosu potpore koju dodjeljuje, te zatražiti od korisnika da ga u pisanoj formi obavijesti o svakoj drugoj *de minimis* državnoj potpori koju je dobio u prethodnom trogodišnjem fiskalnom razdoblju.
4. Federalni zavod za zapošljavanje, koji dodjeljuje *de minimis* državnu potporu, dužan je u roku od 15 dana od dana dodjele dostaviti Vijeću za državnu potporu BiH presliku dokumenta o dodjeli te potpore.
5. Ovo Rješenje bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

1. Zahtjev za pokretanje postupka

Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je 8.9.2014. godine, pod brojem UP/I 07-26-1-6/14, Zahtjev Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, akt broj 06-14-1-14/14 od 3.9.2014. godine, za odobrenje državne potpore sadržane u Programu upošljavanja Roma u 2014. godini.

Uz Zahtjev podnositelj je dostavio: